

Česká obchodní inspekce

inspektorát Ústecký a Liberecký se sídlem v Ústí nad Labem
pracoviště Liberec

nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec

Čj. ČOI/79018/14/2500/0397/PŘ/BL

Dne 21. 7. 2014



Toto rozhodnutí nabylo právní
moci dne 31. 7. 2014 a stalo se
vykonatelným dne 2. 9. 2014
Inspektorát ČOI v Liberci

PŘÍKAZ

Ředitelka České obchodní inspekce, inspektorátu Ústeckého a Libereckého, se sídlem v Ústí nad Labem, **rozhodla** na základě ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách (**dále jen zákon o PHM**) a v souladu s ustanovením § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (**dále jen SŘ**),

takto:

Kontrolovaná společnost: **BENZINA, s.r.o.**, Na Pankráci 127, 140 00 Praha 4, IČ: 601 93 328, **zastoupená ředitelem jakosti Ing. Václavem Loulou**, porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM tím, že **dne 14. 4. 2014** u své Čerpací stanice PHM BENZINA, Hlavní, Jablonné v Podještědí, prodávala **naftu motorovou**, která nesplňovala požadavky na její jakost stanovené ČSN EN 590-BS a přílohou č. 2 vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (**dále jen vyhláška o PHM**), když u posuzovaného vzorku č. 060/25/14 zkušební laboratoří byla zjištěna teplota filtrovatelnosti CFPP při -3°C, oproti stanoveným max. -8°C (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259). Tím se kontrolovaná společnost dopustila správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, a proto se jí

ukládá:

- I. Podle ust. § 9 odst. 10 zákona o PHM **pokuta ve výši 50.000,-- Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých).
- II. Podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinnost nahradit náklady řízení **paušální částkou ve výši 1.000,-- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých).

Lhůta k zaplacení pokuty a nákladů řízení je 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu. Úhrada pokuty se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, **VS 1103972514**, KS 1148 (převodní příkaz), 1149 (poštovní poukázka), úhrada paušální částky nákladů řízení se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, **VS 1103972514**, KS 0378 (převodní příkaz), 0379 (poštovní poukázka).

Odůvodnění

Dne 14. 4. 2014 inspektoři České obchodní inspekce odebrali u Čerpací stanice PHM BENZINA č. 356, Hlavní, Jablonné v Podještědí, kterou provozovala kontrolovaná společnost BENZINA, s.r.o., vzorky benzínu BA 95 Super a nafty motorové třída D.

Laboratorní zkouškou, provedenou zkušební laboratoří SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, č. 1152.1, U Trati 42, Praha 10, bylo zjištěno, že vzorek č. 060/25/14 - **nafta motorová** - nesplňoval požadavek na jeho jakost stanovenou ČSN EN 590-BS, když teplota filtrovatelnosti (CFPP) byla laboratoří zjištěna při -3°C, oproti stanoveným max. -8°C (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259, jinak max. -10°C).

Uvedeným jednáním kontrolovaná společnost porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM, neboť „Pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.“

Prováděcím právním předpisem je vyhláška o PHM, která v § 3 odst. 1 písm. b) stanovuje, že požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li motorová nafta ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce.

V příloze č. 2, Ukazatel jakosti, bod 9, je stanoveno, že požadavek na filtrovatelnost v zimní období musí dosahovat -20°C , v přechodném období -10°C . Zimní období začíná 16. listopadu a končí 28. (29.) února, přechodná období trvají od 1. října do 15. listopadu a od 1. března do 14. dubna.

O provedené kontrole, odběru vzorku a výsledků laboratorních zkoušek vzorků benzínu i motorové nafty byla kontrolovaná společnost informována dopisem doručeným prostřednictvím datové schránky dne 22. 4. 2014, jehož součástí byly fotokopie: úředního záznamu ze dne 14. 4. 2014, kontrolního protokolu ze dne 17. 4. 2014, Zkušebního protokolu č. 59060, Inspekční zprávy č. 1127/2014, Zkušebního protokolu č. 59064 a Inspekční zpráva č. 1131/2014.

Kontrolovaná osoba, zastoupená zplnomocněným zaměstnancem ředitelem jakosti Ing. Václavem Loulou, uplatnila včas písemné námitky proti kontrolnímu zjištění učiněnému v průběhu kontroly zahájené dne 14. 4. 2014 u Čerpací stanice PHM BENZINA, Hlavní, Jablonné v Podještědí.

V e-mailovém dopisu ze dne 2. 5. 2014 zplnomocněný Ing. Loula uvedl, že na základě seznámení s protokolem o kontrole č.j. 44660/14/2500, zkušebním protokolem č. 59060 k motorové naftě třídy D odebrané na ČS BENZINA č. 356 Jablonné v Podještědí a inspekční zprávou SGS č. 1127/2014, kontrolovaná společnost BENZINA vyjadřuje rozpor k hodnotě nalezené filtrovatelnosti /CFPP/ minus 3°C jako jediného případu za celé zimní a přechodové období od ledna do dubna roku 2014.

Provéřením dodávek motorové nafty třídy D i zimní nafty třídy F ze silničního terminálu rafinerie Kralupy nad Vltavou, kontrolou přepravní společnosti Petrotrans nebyla nalezena žádná neshoda, která by měla ovlivnit nevyhovující filtrovatelnost na tak nízkou hodnotu minus 3°C oproti standardu a konkrétním zjištěním tohoto období tj. filtrovatelnost motorové nafty třídy D minus 11°C až minus 16°C .

Jako doklady k vyhovující filtrovatelnosti a jejich péče o kvalitu prodáváných paliv v přílohách předkládal:

- a) osvědčení o jakosti motorové nafty třídy D expedované ze silničního terminálu Kralupy dne 2. 4. a 11. 4. 2014 s vyhovující filtrovatelností dle ČSN EN 590, a dále konkrétní přepravní listy dodávek na uvedenou ČS,
- b) ze stejného zdroje (Kralupy) byly zaváženy i jiné jejich čerpací stanice s potvrzenými analýzami inspekčních zpráv SGS pro kontrolní orgán (ČOI) a s vyhovující filtrovatelností; v příloze zasílal vybrané inspekční zprávy s vyhovující filtrovatelností v inkriminovaném období duben 2014 a konkrétními hodnotami minus 11 až minus 16°C ,
- c) společnost BENZINA požádala Českou rafinerskou a.s. o kontrolu referenčních vzorků z uvedeného období z pohledu filtrovatelnosti pro naftu třídy D, které zasílal v příloze,
- d) po celé období leden-duben 2014 nebyla na uvedené čerpací stanici Jablonné v Podještědí uplatněna žádná stížnost na nekvalitní motorovou naftu, ani na nevyhovující nízkoteplotní vlastnosti,
- e) společnost BENZINA pracuje v dobrovolném systému „Pečeť kvality“, ročně je jí nezávislou akreditovanou laboratoří odebráno a zkontrolováno kolem 1800 vzorků a 99,9 % je bez závad, tj. vyhovují předepsaným technickým normám jakosti.

Na základě všech uvedených podkladů, prověření dodávek nafty a překvapení, jak z technického tak chemického pohledu, jediného nálezu filtrovatelnosti minus 3°C , navíc i den před změnou kvality na třídu B, doporučoval Ing. Loula použít záložní vzorek ČOI odebraný a uložený na čerpací stanici č. 356 Jablonné v P. k rozhodčí analýze.

Prosil o návrh rozhodčí laboratoře, kde bude parametr filtrovatelnosti přezkoumán a v dalším postupu ČOI o přihlédnutí k jejich vyjádření a předloženým dokladům o vyhovující filtrovatelnosti dodávek.

V příloze e-mailového dopisu ze dne 2. 5. 2014 Ing. Loula zaslal další přílohy, jako součást vyjádření k vyhovující filtrovatelnosti dodávek nafty na jejich ČS. Jednalo se o Přepravní list 1317014 ze dne 11. 4. 2014, ve kterém byla vyznačena hodnota CFPP při - 12 °C; Inspekční zprávu SGS č. 998/2014 ze dne 4. 4. 2014 týkající se vzorku nafty motorové třídy D dodaného dne 3. 4. 2014 ČOI Praha jako vzorek č. 107/22/14, ve které byla zjištěna hodnota CFPP při - 12 °C; Inspekční zprávu SGS č. 1100/2014 ze dne 11. 4. 2014 týkající se vzorku nafty motorové třídy D dodaného dne 9. 4. 2014 ČOI Praha jako vzorek č. 57/24/14, ve které byla zjištěna hodnota CFPP při - 16 °C; Inspekční zprávu SGS č. 1126/2014 ze dne 14. 4. 2014 týkající se vzorku nafty motorové třídy D dodaného dne 15. 4. 2014 ČOI Praha jako vzorek č. 059/25/14, ve které byla zjištěna hodnota CFPP při - 12 °C.

Vznesené námitky Ing. Loula doplnil dne 7. 5. 2014 e-mailovým dopisem, ve kterém uváděl, že ve věci odběru nafty třídy D odebrané ČOI dne 14. 4. 2014 na ČS č. 356 Jablonné v P. byl ještě odebrán další vzorek nafty třídy D dne 17. 4. 2014 (jednalo se o stále stejný zdroj a zásobu nafty třídy D na ČS č. 356 Jablonné v P. a související s kontrolou ze dne 14. 4. 2014). Vzorek byl předán do České rafinerské a.s. k analýze parametru filtrovatelnosti (ved. laboratoře Kralupy ing. Pešáková).

V příloze dopisu zaslal protokol ze zkoušky filtrovatelnosti vzorku motorové nafty třídy D odebrané dne 17. dubna na ČS BENZINA č. 356 Jablonné v P. Změřena hodnota filtrovatelnosti minus 11 °C a splňovala normu ČSN EN 590 pro motorovou naftu třídy D v parametru filtrovatelnosti.

Uvedený výsledek měření předkládal jako další podklad k vyjádření a rozporování filtrovatelnosti změřené SGS u vzorku ČOI ze dne 14. dubna 2014 – viz inspekční zpráva 1127/2014.

Ředitelka České obchodní inspekce inspektorátu Ústeckého a Libereckého v souladu s ust. § 14 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), posoudila námitky shora uvedené kontrolované osoby proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole ze dne 17. 4. 2014, týkajícím se prodeje motorové nafty třídy D, jejíž vzorek byl odebrán inspektory ČOI dne 14. 4. 2014 u Čerpací stanice PHM BENZINA č. 356, Hlavní, Jablonné v Podještědí, a která nesplňovala požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, v platném znění (dále jen zákon o pohonných hmotách), když ukazatel jakosti CFPP nesplnil požadavky příslušné technické normy, naměřená hodnota - 3 °C, přičemž mezní povolená hodnota počátku krystalizace (tuhnutí) motorové nafty, při zahrnutí nejistoty měření, činí - 8 °C. **Rozhodla o námitkách tak, že námitky se zamítají.**

Důvodem pro zamítnutí námitek byly tyto skutečnosti:

- 1) V posuzované věci bylo na základě laboratorních testů objektivně zjištěno, že vzorek motorové nafty třídy D prodáváný dne 14. 4. 2014 u označené čerpací stanice překračoval přípustnou hodnotu filtrovatelnosti (CFPP) stanovenou zvláštním právním předpisem.
- 2) Platná právní úprava postihu za porušování právních povinností podle ust. § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách je založena na objektivní odpovědnosti právnické osoby za správní delikt (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Samotný zákon o pohonných hmotách upravuje v ust. § 10 odst. 1 obecný liberační důvod. Podle něj právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. V projednávaném případě se tak zatím nestalo.

Shora uvedené argumenty kontrolované osoby, že prověřením dodávek motorové nafty třídy D i zimní nafty třídy F ze silničního terminálu rafinerie Kralupy nad Vltavou a kontrolou přepravní společnosti Petrotrans nebyla nalezena žádná neshoda, která by měla ovlivnit nevyhovující filtrovatelnost na tak nízkou hodnotu, nelze považovat za liberační důvod.

Bez dalšího nelze za liberační důvod považovat ani zapojení společnosti BENZINA do systému „Pečeť kvality“, neboť k nevyhovující motorové naftě, jejíž vzorek byl odebrán dne 14. 4. 2014, nebyl doložen žádný rozbor provedený po závozu k ČS do doby odběru vzorku ČOI.

- 3) K požadovanému použití záložního (retenčního) vzorku ČOI k rozhodčí analýze není důvod, neboť nevznikly žádné pochybnosti o správnosti provádění odběru vzorku a výsledcích jeho rozboru.

- 4) V době odběru vzorků motorové nafty a benzínu dne 14. 4. 2014 byla kontrolované osobě, zastoupené povinnou osobou [redacted] nabídnuta možnost odebrání vzorku pro potřebu kontrolované osoby, která byla odmítnuta.

Sdělení k námítkám ČJ. ČOI 50529/14/2800 ze dne 13. 6. 2014 kontrolovaná společnost obdržela prostřednictvím datové schránky dne 16. 6. 2014.

Protože správní orgán považoval skutková zjištění za dostatečná a proti obsahu protokolu a výsledkům zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 SŘ vydal tento příkaz.

Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností a dokumentů dospěl správní orgán k závěru, že kontrolovaná společnost: BENZINA, s.r.o., v postavení provozovatele čerpací stanice, dne 14. 4. 2014 prodávala naftu motorovou, která nesplňovala jeden požadavek na její jakost. Tím porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a dopustila se správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Podle ust. § 9 odst. 10 zákona o PHM lze za tento správní delikt uložit pokutu až do výše 5.000.000,-- Kč. Při určení výměry se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.

Podle ust. § 10 odst. 1 zákona o PHM právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

V posuzovaném případě kontrolovaná společnost nijak neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Způsob spáchání správního deliktu svědčil o tom, že kontrolovaná společnost si byla vědoma přechodného období a stanovených ukazatelů pro jakost PHM, avšak neprokázala žádné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Spoléhalo přitom na solidnost svého dodavatele a zapojení společnosti BENZINA do systému „Pečeť kvality“.

Pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nejsou v tomto případě rozhodující pohnutky kontrolované osoby. Podnikatel nese za kvalitu jím prodávaných pohonných hmot objektivní odpovědnost bez ohledu na své zavinění, není třeba ani prokazovat, že ze strany prodávajícího došlo k nedbalosti nebo úmyslnému jednání, jehož následkem byl spáchaný delikt. Vzhledem k tomu, že se v tomto případě jedná o tzv. delikt ohrožovací, není ani třeba, aby došlo k poškození konkrétního spotřebitele.

Způsob spáchání správního deliktu proto správní orgán hodnotil v neprospěch kontrolované společnosti a pro uložení vyšší pokuty.

Následkem správního deliktu byla reálná možnost ucpávání palivových filtrů motorů vozidel, která by posuzovanou NM používala, pokud by teplota vzduchu výrazně klesala pod bod mrazu. U tak složitých výrobků, jakými moderní automobily bezesporu jsou, je mnohdy velmi náročné kvalifikovaně odhadnout všechny nebo alespoň nejčastější možné negativní následky nedodržení kvalitativních parametrů pohonných hmot. V případě správního deliktu postačuje i možnost či hrozba následku.

V projednávání případě v době odběru vzorku v polovině dubna 2014 podle záznamů z internetové stránky www.infomet.cz v Ústeckém a Libereckém kraji v období od 1 do 18. 4. byl zaznamenán na všech stanicích alespoň jeden mrazový den, přičemž nejvíce mrazových dnů bylo v oblasti Jizerky, a to 18 a na stanici Smědava bylo 13 mrazových dnů. Na většině stanic v Ústeckém a Libereckém kraji byly mrazové dny zjištěny i v květnu 2014. Proto byla reálná možnost, že někteří spotřebitelé mohli být poškozeni ucpáním palivového filtru svého motorového vozidla v důsledku natankování nevyhovující nafty.

Takový následek správní orgán hodnotil v neprospěch kontrolované společnosti a pro uložení vyšší pokuty.

Za polehčující okolnost správní orgán považoval to, že ze strany kontrolované společnosti se jednalo o první zjištěné porušení takové povinnosti a že správnímu orgánu nebyly ze strany spotřebitelů podány žádné podněty, které by nasvědčovaly poškození konkrétního spotřebitele, i když takové poškození nelze při zjištěných parametrech vyloučit, neboť nekvalitní motorová nafta mohla být spotřebiteli používání i v delším časovém období.

Za přítěžující okolnost správní orgán považoval to, že spotřebitelé jsou zcela odkázáni na solidnost prodávajícího a prakticky nejsou schopni se bránit, neboť si jakost zakoupené pohonné hmoty nemají možnost zkontrolovat. V době, kdy zákon o PHM ukládal povinnost prodávat či vydávat pouze NM tř. D, která je určena do zimních podmínek, spotřebitelé prodej takové NM oprávněně očekávali.

Správní orgán hodnotil správní delikt především z pohledu velikosti odchylky nevyhovujícího ukazatele pohonných hmot jako **středně závažný**.

Při **určení výše pokuty** správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Správní orgán kontrolované společnosti uložil pokutu v dolní polovině zákonem stanovené sazby, ale ve výši, kterou považoval za přiměřenou vzhledem k menší závažnosti zjištěné odchylky a skutečnosti, že v daném období se teplota vzduchu pohybovala nad bodem mrazu. Uložená pokuta by tak měla mít účel, jak sankční, tak i preventivní.

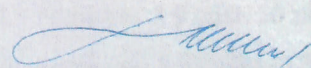
Společnost ke dni vydání tohoto příkazu nebyla vedena v insolventním rejstříku na adrese <http://isir.justice.cz>.

Protože kontrolovaná společnost vyvolala řízení porušením své právní povinnosti, je podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinna nahradit náklady řízení paušální částkou, která, podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., *o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení*, činí 1.000,-- Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze do 8 dnů ode dne jeho oznámení podat odpor u správního orgánu, který příkaz vydal. Nebude-li ve stanovené lhůtě podán odpor, stává se příkaz pravomocným rozhodnutím.

Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Účastník řízení má podle § 33 SŘ právo zvolit si zmocněnce, který se prokazuje ověřenou písemnou plnou mocí, podle § 36 SŘ má právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, vyjádřit své stanovisko a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, podle § 38 SŘ má účastník řízení i jeho případný zástupce právo nahlížet do spisu, činit si výpisky a na správním orgánu požadovat za poplatek pořízení kopie spisu nebo jeho části.


Ing. Renata Linhartová, MBA
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký
se sídlem v Ústí nad Labem

